

901
15052018

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

238/24.05.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind punerea în acord a prevederilor Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu Deciziile Curții Constituționale, Directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, inițiată de domnul senator PSD Șerban Nicolae împreună cu un grup de parlamentari PSD, ALDE, PNL, Independenți (Bp. 184/2018, L238/2018).*

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.*

Potrivit *Expunerii de motive*, modificările și completările propuse au fost determinate, pe de-o parte, de pronunțarea unor decizii de neconstituționalitate, de punerea în aplicare a *Directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului*

de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale și a Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană și, pe de altă parte, de armonizarea unor texte din Codul penal cu practica izvorâtă din deciziile Curții Constituționale și a instanțelor judecătoarești.

II. Observații și propuneri

1. Referitor la pct. 1 din inițiativa legislativă, prin care se propune completarea art. 4 din *Codul penal* cu două alinante noi, alin. (2) și (3), semnalăm că soluția nu poate fi modificarea Codului penal, ci respectarea dispozițiilor art. 147 alin. (1) din *Constituția României, republicată*, privind obligativitatea punerii de acord, de către organul legislativ, a prevederilor legale cu dispozițiile Constituției în lumina interpretării oferite de deciziile Curții, cu atât mai mult cu cât în unele situații nu este suficientă simpla modificare a Codului penal, ci sunt necesare și modificări ale altor legi speciale.

De asemenea, modificările propuse contravin prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) și ale art. 147. Potrivit dispozițiilor constituționale, legea poate retroactiva numai dacă este vorba de legea penală sau contravențională mai favorabilă, iar deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor¹. Astfel, decizia Curții Constituționale are putere numai pentru viitor și ea nu poate fi inclusă în conceptul de *lege penală*, așa încât, pe cale de consecință, nu poate fi calificată ca fiind favorabilă/nefavorabilă și nu se poate pune problema retroactivității.

Cât privește extinderea aplicabilității legii penale mai favorabile și la simple considerente cuprinse în deciziile Curții Constituționale, semnalăm că jurisprudența Curții contrazice propunerile inițiatorilor. Astfel, Curtea a statuat următoarele: „7. În final, Curtea constată că, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Astfel, Curtea reține că atât considerentele, cât

¹ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 54/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330⁷ alin. (4) din Codul de procedură civilă din 1865, Decizia Curții Constituționale nr. 50/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 330⁷ alin. (4) din Codul de procedură civilă din 1865 etc.

și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept².

În acest context, apreciem că nu se impune modificarea art. 4 din *Codul penal*.

2. În ceea ce privește pct. 2 din inițiativa legislativă, prin care se propune completarea art. 5 din *Codul penal* cu trei alineate noi, alin. (1¹)-(1⁴), semnalăm faptul că prin *Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal*, (decizia intră în categoria celor denumite în doctrină ca fiind decizii interpretative), instanța de contencios constituțional a admis excepția de neconstituționalitate și a constat că „*dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi successive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile (...)*”.

În vederea circumscrierii normei interpretative, apreciem că, potrivit considerentelor deciziei anterior menționate, Curtea Constituțională a avut în vedere succesiunea în timp a două coduri penale: „*34. Specific analizei efectuate de Curte în prezenta cauză este faptul că în discuție se pune problema aprecierii legii penale mai favorabile prin compararea dispozițiilor a două coduri penale, respectiv Codul penal din 1969 și actualul Cod penal. Codurile se supun acelorași reguli generale ce guvernează rațiunea, scopul, necesitatea oricărui sistem de drept, însă, spre deosebire de reglementările modificatoare punctuale, dispun cu privire la o tipologie largă de relații sociale (...).*

37. (...) Altfel spus, în caz de tranziție, judecătorul este ținut de aplicarea legii penale mai favorabile, în ansamblu, fapt justificat prin aceea că nu trebuie să ignore viziunea fie preponderent represivă, aşa cum este cazul Codului penal din 1969, fie preponderent preventivă, aşa cum este cazul actualului Cod penal. Soluția se impune pentru că nu poate fi încălcată finalitatea urmărită de legiuitor cu ocazia adoptării fiecărui cod în parte, deoarece nu întâmplător cele două coduri, deși fiecare cu o concepție unitară proprie, au viziuni diferite asupra modului în care sunt apărate valorile sociale de către legea penală”.

Pentru punerea în acord a prevederilor art. 5 din *Codul penal* cu prevederile constituționale reținute în *Decizia Curții Constituționale*

² *Decizia Curții Constituționale nr. 415/2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor cap. I "Dispoziții generale" (art. 1-9), ale art. 11 lit. e), f) și g), ale art. 12 alin. (2), ale art. 13, ale art. 14 lit. c), d), e) și f), ale art. 17, ale art. 38 alin. (2) lit. f), g) și h), ale art. 42 alin. (2), (3) și (4), ale cap. VI "Verificarea averilor, a conflictelor de interese și a incompatibilităților" (art. 45-50) și ale art. 57 din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate.*

nr. 372/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. (4) și art. 386 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală din 1968, prin inițiativa legislativă se propune introducerea unui nou articol, art. 236¹ în Capitolul I - Dispoziții interpretative, Titlul III - Dispoziții referitoare la Codul penal din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal: „În aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, pentru stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive”.

De asemenea, Curtea Constituțională prin Decizia nr. 101/2013 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 29/2011 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, a statuat următoarele: „Astfel, pentru stabilirea legii contravenționale mai favorabile, organul care constată și aplică sancțiunea contravențională sau instanța de judecată nu sunt chemate să realizeze o comparație abstractă a celor două legi în cauză, ci acestea trebuie să ia în considerare și să analizeze faptele și situația particulară a fiecărui caz în parte și abia apoi să stabilească legea mai favorabilă.

Totodată, legiuitorul trebuie să se abțină de la reglementări care ar putea împiedica organul care constată și aplică sancțiunea contravențională sau instanța de judecată să stabilească și să aplice legea contravențională mai favorabilă”.

În plus, prin Decizia Curții Constituționale nr. 534/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, Curtea a reținut următoarele: „14. Astfel, Curtea a observat că, în cazul unei succesiuni de legi, în cursul procesului penal, anterior rămânerii definitive a hotărârii, instanța trebuie să opereze, în concret, o stabilire a sancțiunii în raport cu limitele de pedeapsă prevăzute de fiecare dintre aceste legi și să aplice aceste criterii în limitele legii identificate ca fiind mai favorabile, luând în considerare și analizând faptele și situația particulară a fiecărui caz în parte. Referitor la pedepsele definitive, prin aplicarea legii penale mai favorabile, legiuitorul nu a înțeles să repună în discuție criteriile de stabilire și individualizare a sancțiunii, ci numai să înlăture de la executare acea parte din sancțiune care excedează maximului prevăzut de legea nouă, respectiv acea sancțiune mai grea care nu mai este prevăzută de legea nouă (a se vedea Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 13 mai 2014)”.

De asemenea, modificările propuse contravin prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) din *Constituție*, potrivit cărora „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile*”.

Astfel, atât dispozițiile constituționale, cât și dezvoltarea acestora realizată de Curtea Constituțională prin jurisprudența sa permit aplicarea în mod corect și complet a legii penale mai favorabile.

În acest context, nu se justifică introducerea unor texte suplimentare, în contradicție cu cele statuate deja la nivel constituțional ori prin jurisprudența Curții Constituționale. Avem în vedere, de pildă, *Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014*, prin care instanța de contencios constituțional a decis, în mod fără echivoc, că aplicarea legii penale mai favorabile se realizează global, și nu pentru fiecare instituție în parte, aşa încât propunerile inițiatorilor de la alin. (1¹) sunt în contradicție cu raționamentul Curții Constituționale.

Referitor la măsurile propuse la alin. (1³) și (1⁴), nou introduse, acestea nu răspund cerințelor de previzibilitate și claritate a normei penale, conținând, de fapt, o trimitere sintetică și incompletă la prevederile alin. (1¹), cu încălcarea art. 1 alin. (5) din *Constituție*.

În ceea ce privește cerințele de claritate și previzibilitate ale normei penale, jurisprudența Curții Constituționale este pe deplin lămuritoare în ceea ce privește standardele pe care trebuie să le îndeplinească textele de lege:

> „(...) *Or, soluțiile preconizate de un act normativ nu pot fi aplicate în mod aleatoriu, legiuitorul fiind obligat să stabilească condiții, modalități și criterii clare și obiective de aplicare.* (...) Curtea constată că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul umui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, *Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010 și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva*

Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel 6t S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei, paragraful 59)³.

> „ (...) În jurisprudență sa, Curtea Constituțională a reținut în repede rânduri că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 647 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din data de 14 noiembrie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, și Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012).

> În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului. În plus, nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduită în funcție de aceasta. Apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României, paragraful 66). (...) Pentru ca dreptul la un proces echitabil să nu rămână teoretic și iluzoriu, Curtea reamintește că normele juridice trebuie să fie clare, precise și explicite, astfel încât să îl poată avertiza în mod inequivoc pe destinatarul acestora

³ Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a căinilor fără stăpân, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 227/2002, precum și, în special, ale art. 1 pct. 5 [referitor la art. 4 alin. (1)], pct. 6 [referitor la art. 5 alin. (1) și (2)], pct. 8, pct. 9 [referitor la art. 8 alin. (3) lit. a)-d)], pct. 14 [referitor la art. 13^a și 13^b], pct. 15 [referitor la art. 14 alin.(1) lit. b)] din lege.

*asupra gravitației consecințelor nerespectării enunțurilor legale pe care le cuprind (...)"*⁴.

> În plus, menționăm faptul că, pentru punerea în acord a prevederilor art. 5 din *Codul penal* cu prevederile constituționale reținute în *Decizia Curții Constituționale nr. 372/2014*, Guvernul României a adoptat în cursul anului 2017 unele texte, cuprinse în *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative*, aflat în prezent în dezbatere parlamentară la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

> Astfel, prin proiectul de lege inițiat de Guvern se propune introducerea unui nou articol, art. 236¹ în *Capitolul I - Dispoziții interpretative, Titlul III - Dispoziții referitoare la Codul penal din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, text elaborat cu observarea potrivit considerentelor deciziei menționate (Curtea Constituțională a avut în vedere succesiunea în timp a două coduri penale), cu următorul cuprins:

> „Art. III - Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează;

> 1. După articolul 236 se introduce un nou articol, art. 236¹, cu următorul cuprins:

> Art. 236¹ - În aplicarea dispozițiilor art. 5 din *Codul penal*, pentru stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive”.

> În acest context, apreciem că nu se impune modificarea art. 5 din *Codul penal* astfel cum a fost propusă de inițiatori.

3. Referitor la pct. 3 din inițiativa legislativă cu privire la modificarea art. 17 din *Codul penal* (*Săvârșirea infracțiunii comisive prin omisiune*), precizăm că nu considerăm oportună această modificare, întrucât *Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale*⁵, la care face trimitere *Expunerea de motive* are în vedere o incriminare punctuală (abuzul în serviciu), în vreme ce art. 17 alin. (1) reprezintă reguli generale privind condițiile în care infracțiunea comisivă poate fi săvârșită prin inacțiune.

⁴ Decizia Curții Constituționale nr. 494/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 lit. ad) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005 privind transporturile rutiere.

⁵ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din *Codul penal* din 1969, ale art. 297 alin. (1) din *Codul penal* și ale art. 13² din *Legea nr. 78/2000* pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

De asemenea, apreciem că alin. (2) nu este necesar, deoarece formele vinovăției, precum și regulile privind administrarea probelor sunt detaliate prin alte norme ale *Codului penal*, respectiv ale *Codului de procedură penală*.

Mai mult decât atât, prevederile privind modul de stabilire a intenției făptuitorul nu sunt de domeniul *Codului penal*, ele reprezintă reguli procedural penale deja detaliate, după cum s-a precizat mai sus, în cuprinsul *Codului de procedură penală*.

4. Referitor la pct. 4 din inițiativa legislativă cu privire la modificarea art. 35 din *Codul penal - Unitatea infracțiunii continuante și a celei complexe*, menționăm că prin Decizia nr. 368/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin.(1) lit. b) din *Codul penal*, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din cuprinsul dispozițiilor art. 35 alin. (1) din *Codul penal* este neconstituțională.

Pentru punerea în acord a prevederilor art. 35 din *Codul penal* cu prevederile constituționale reținute în Decizia nr. 368/2017, Guvernul României a adoptat în cursul anului 2017 unele texte, cuprinse în *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative*, aflat în prezent în dezbatere parlamentară⁶.

Astfel, proiectul Guvernului propune o formă a textului de lege conformă cu această decizie, prin eliminarea sintagmei declarate neconstituționale, cu următorul cuprins:

„Art. 35 alin. (1) - *Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni*”.

5. În ceea ce privește pct. 5 din inițiativa legislativă cu privire propunerea de modificare a art. 39 alin. (1) lit. b), c) și e) (*Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni*), menționăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra căror apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

⁶ În data de 27.11.2017 proiectul a fost trimis pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

În data de 26.03.2018 proiectul a fost adoptat tacit de către Senat și transmis, spre adoptare, Camerei Deputaților (cameră decizională).

6. Referitor la pct. 6 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de modificare a art. 39 alin. (2) din *Codul penal* (*Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni*⁷), precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

7. Referitor la pct. 7 din inițiativa legislativă cu privire la abrogarea art. 62 din *Codul penal*⁸ (*Amenda care însoțește pedeapsa închisorii*), precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

8. În ceea ce privește pct. 8 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de modificare a art. 64 alin. (1) din *Codul penal*, menționăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

9. Referitor la pct. 9 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de completare a art. 65 alin. (3) din *Codul penal*, cu un nou alineat, alin. (3¹), potrivit căruia, „*Pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii se suspendă executarea pedepselor accesorii*”, apreciem că nu este necesară introducerea unui astfel de text, în condițiile în care art. 68 alin. (1) lit. b) *Cod penal* stabilește în mod expres faptul că pedeapsa complementară se execută de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, aşa încât, *per a contrario*, nu poate fi executată în același timp și pedeapsa accesorie.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm că nu se impune completarea art. 65 din *Codul penal*.

10. Referitor la pct. 10 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de modificare a art. 75 alin. (1) lit. d), menționăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

⁷ A se vedea supra, pct. II.5.

⁸ 1) Dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica și pedeapsa amenzi.

(2) Limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art. 61 alin. (4) lit. b) și lit. c) se determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanță și nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei.

(3) La stabilirea cantității unei corespunzătoare unei zile-amendă se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

11. În ceea ce privește pct. 11 din inițiativa legislativă (art. 75 - *Circumstanțe atenuante*), menționăm că se propune completarea art. 75 alin. (2) din *Codul penal*, cu două noi litere, **lit. c) și d)**, astfel:

„(c) *conduita bună a infractorului înainte de săvârșirea infracțiunii;*

d) conduită după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, fără a se aprecia această circumstanță în defavoarea inculpatului, dacă aceasta a adoptat o poziție de nerecunoaștere a săvârșirii infracțiunii, deoarece s-a considerat nevinovat”.

Precizăm că prin completarea propusă la alin. (2) se urmărește introducerea a două circumstanțe atenuante judiciare.

Față de această propunere, subliniem că abordarea cuprinsă în *Codul penal* a avut în vedere tocmai eliminarea circumstanței privitoare la conduita bună a infractorului anterior săvârșirii infracțiunii, rămânând ca o asemenea împrejurare să fie avută în vedere în cadrul criteriilor generale de individualizare a pedepsei.

Mai mult decât atât, noile circumstanțe conțin un limbaj general, ceea ce lipsește de calitate normă juridică, punerea în aplicare a acestor texte fiind deosebit de dificilă, prin exprimarea de maximă generalizate folosită (teoretic, toate persoanele care au comis infracțiuni dobândesc vocația aplicării acestei circumstanțe, în condițiile în care conduita bună poate fi reținută prin raportare la aspecte punctuale ale infractorului, fără o evaluare generală și obiectivă a comportamentului acestuia), prin absența unor criterii obiective care să permită judecătorului evaluarea conduitei bune a infractorului, elemente de natură să califice norma drept lipsită de previzibilitate, aspect de natură să permită o interpretare discrețională în procesul de individualizare judiciară a pedepselor.

În concluzie, apreciem că nu se impune completarea **art. 75 alin. (2)**.

12. Referitor la pct. 12 din inițiativa legislativă cu privire la completarea **art. 75 (art. 75 - Circumstanțe atenuante)**, cu un nou alineat, **alin. (3)**, potrivit căruia, „*Împrejurările enumerate în alin. (2) au caracter exemplificativ*”, precizăm că în ceea ce privește extinderea în mod nelimitat a circumstanțelor judiciare, apreciem că o astfel de abordare nu poate fi acceptată în condițiile în care ar permite o interpretare discrețională în procesul de individualizare judiciară a pedepselor.

Evident, o enumerare exemplificativă a circumstanțelor judiciare ar determina lipsa de previzibilitate și claritate a normei penale, în condițiile inexistenței unor criterii generale și obiective care să permită individualizarea pedepsei, aşa încât, practic, orice fel de comportament, situații, stări în legătură cu fapta, cu persoana infractorului ori chiar cu circumstanțele sau contextul în care a fost săvârșită infracțiunea ar putea fi

interpretat, discreționar și subiectiv, drept circumstanță atenuantă.

În concluzie, apreciem că nu se impune completarea art. 75.

13. Referitor la pct. 13 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de modificare a art⁹. 93 alin. (5), potrivit căruia, „*Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere, cu excepția situației în care face dovada că nu are posibilități materiale să le îndeplinească*”, precizăm că modificarea propusă, prin adăugarea sintagmei „*cu excepția situației în care face dovada că nu are posibilități materiale să le îndeplinească*” nu se justifică.

Este evident că obligația de achitare a obligațiilor civile vizează situațiile în care persoanele față de care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere ar fi putut să achite obligațiile civile dar nu au făcut-o.

De altfel, dispozițiile art. 96 alin. (2) Codul penal reglementează fără echivoc situația persoanelor care nu au avut posibilitatea să achite obligațiile civile, „*Dacă până la expirarea termenului de supraveghere persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei, afară de cazul în care persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească*.

În concluzie, apreciem că nu se impune modificarea art. 93 alin. (5).

14. Referitor la pct. 14 din inițiativa legislativă cu privire la propunerea de modificare a art. 100 din *Codul penal - Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii*, menționăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

15. Referitor la pct. 15 din inițiativa legislativă cu privire propunerea de modificare pentru art. 112¹ alin. (2), din *Codul penal (Confiscarea extinsă)*, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

⁹ *Măsurile de supraveghere și obligațiile*

16. Referitor la pct. 16 din inițiativa legislativă cu privire la completarea art. 112¹ alin. (2), cu un nou alineat, alin. (2¹), potrivit căruia „Decizia instanței trebuie să se bazeze pe probe certe, dincolo de orice îndoială, din care să rezulte implicarea persoanei condamnate în activitățile infracționale producătoare de bunuri și bani”, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

17. Referitor la pct. 17 din inițiativa legislativă (art. 112¹ - Confiscarea extinsă¹⁰)

Art. 112¹ alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. (2) se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei, dacă acesta a cunoscut că scopul transferului este evitarea confiscării sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul. Confiscarea se va dispune în limita bunurilor transferate, în momentul în care transferul ilicit poate fi dovedit prin probe certe dincolo de orice îndoială”.

Apreciem că instituția confiscării, astfel cum se propune a fi reglementată, poate fi de natură a determina încălcarea prevederilor Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracționale săvârșite în Uniunea Europeană, fiind mai restrictivă decât nivelul minim impus de directivă.

Astfel, în cuprinsul art. 6 dar și al paragrafului 24¹¹ al considerentelor se arată că instituția confiscării trebuie să fie posibilă „cel puțin în cazurile în care terții știau sau ar fi trebuit să știe faptul că scopul transferului sau al achiziționării era evitarea confiscării, pe baza unor elemente de fapt și circumstanțe concrete, inclusiv a faptului că transferul sau dobândirea a avut loc în mod gratuit sau în schimbul unei sume de bani semnificativ mai reduse decât valoarea de piață a bunurilor”.

¹⁰ A se vedea supra, pct. II.15.

¹¹ „(24) Practica prin care o persoană suspectată sau învinuită transferă bunuri unei părți terțe în cunoștință de cauză, în vederea evitării confiscării, este comună și din ce în ce mai răspândită. Cadrul legislativ actual al Uniunii nu conține norme obligatorii privind confiscarea bunurilor transferate către părți terțe. Prin urmare, necesitatea de a permite confiscarea bunurilor transferate către terți sau achiziționate de aceștia este din ce în ce mai pregnantă. Achiziționarea de către un terț se referă la situații în care, de exemplu, bunurile au fost dobândite, în mod direct sau indirect, de exemplu printr-un intermediar, de către terț de la o persoană suspectată sau învinuită, inclusiv atunci când infracțiunea a fost săvârșită în numele sau în beneficiul acestuia, atunci când persoana învinuită nu are bunuri care să poată fi confiscate. O astfel de confiscare ar trebui să fie posibilă cel puțin în cazurile în care terții știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului sau al achiziționării era evitarea confiscării, pe baza unor elemente de fapt și circumstanțe concrete, inclusiv a faptului că transferul a avut loc în mod gratuit sau în schimbul unei sume de bani semnificativ mai reduse decât valoarea de piață a bunurilor. Normele privind confiscarea aplicată terților ar trebui să privească atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice. În orice caz, nu ar trebui să se aducă atingere drepturilor terților de bună credință.”

18. Referitor la pct. 18 din inițiativa legislativă cu privire la modificarea art. 154 - *Termenele de prescripție a răspunderii penale*

Astfel, art. 154 alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

- a) 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detenției pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;
- b) 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 20 de ani;
- c) 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;
- d) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amendă”.

Cu privire la această propunere de modificare a art. 154, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra căroră apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

19. Referitor la pct. 19 din inițiativa legislativă cu privire la art. 155 - *Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale*

Astfel, art. 155 va avea următorul cuprins:

„(1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe pentru fiecare faptă și persoană prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în cadrul procesului penal.

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție față de persoana în favoarea căreia curge prescripția de la momentul la care s-a comunicat actul de procedură.

(3) Prescripția înlătură răspunderea penală oricătre întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 154 este depășit cu încă jumătate;

(4) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal, în cazurile prevăzute de art. 426-431, art. 433-451, art. 452-465 și art. 466-469 din Codul de Procedură Penală, face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale față de persoana pentru care s-a dispus redeschiderea procesului penal, fără a se putea depăși termenul prevăzut la alin. (3).”

Cu privire la propunerea de modificare a art. 155, precizăm că elementele propuse a fi reglementate reprezentă aspecte asupra căroră apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

Facem precizarea că în data de 26.04.2017 Curtea Constituțională¹² a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă care prevede îintreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „*oricărui act de procedură în cauză*”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din *Codul penal*, este neconstituțională, deoarece încalcă prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

20. Referitor la pct. 20 din inițiativa legislativă cu privire la modificarea **art. 159 (Împăcarea)**

Art. 159 alin. (3) se modifică astfel:

„*Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit, împăcarea se aplică tuturor părților în cauze penale inițiate înaintea datei intrării în vigoare a Legii 286/2009 privind Codul Penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit*”.

Pentru punerea în acord a prevederilor art. 115 alin. (3) Cod penal cu prevederile constituționale reținute în Decizia nr. 508/2014, Guvernul României a inițiat „*Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codului de procedură penală, precum și altor acte normative*” (L 498/2017, Plx. 163/2018). Proiectul de lege se află, în prezent, în procedură parlamentară la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

Textul propus la art. III pct. 2 din proiectul de lege cu privire la completarea **art. 240**, cu un nou **art. 240¹** din *Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, prevede că, „*În aplicarea dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal, în cauzele în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului penal, dar pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare a instanței de judecată fusese depășit, împăcarea poate interveni până la primul termen ulterior datei de 19 noiembrie 2014, data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei Curții Constituționale nr. 508/2014*”.

21. La pct. 21 din inițiativa legislativă, se introduce un nou articol, **art. 159¹ (Acordul de mediere)** cu următorul cuprins: „*Acordul de mediere produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit și dacă are loc până la momentul la care se poate exprima voința comună în privind evoluția cauzei*”.

¹² Comunicat de presă din data de 26.04.2018, <https://www.ccr.ro/noutati/COMUNICAT-DE-PRESA-297>

Prin *Decizia nr. 397/2016*¹³, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 67¹⁴ din *Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare*, sunt constituționale în măsura în care încheierea unui acord de mediere cu privire la infracțiunile pentru care poate interveni împăcarea produce efecte numai dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței.

Pentru punerea în acord a prevederilor legale cu cele reținute în decizia menționată, Guvernul României a adoptat *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codului de procedură penală, precum și altor acte normative*.

Proiectul (înregistrat la Senat sub nr. L 498/2017) a fost transmis pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției¹⁵.

Textul propus de Guvern (art. V al proiectului) are următorul cuprins:

„Art. V. După alineatul (3) al articolului 67 din *Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 22 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare*, se introduce un nou alineat, alin.(4), cu următorul cuprins:

(4) Încheierea unui acord de mediere cu privire la infracțiunile pentru care poate interveni împăcarea înlătură răspunderea penală numai dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței”.

22. Referitor la pct. 22 din inițiativa legislativă cu privire la abrogarea art¹⁶. 175 alin. (2), precizăm că în ceea ce privește conținutul alin. (2), *Codul penal* a optat pentru asimilarea cu funcționarii a persoanelor fizice care exercită o profesie de interes public, pentru care este necesară o abilitate specială a autorităților publice și care este supusă controlului acestora (notari, executori judecătorești etc.). Deși aceste persoane nu sunt propriu-zis funcționari publici, ele exercită atribute de

¹³ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 67 din *Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*, în interpretarea dată prin *Decizia nr. 9 din 17 aprilie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, și ale art. 16 alin. (1) lit. g) teza finală din Codul de procedură penală*:

¹⁴ (1) Dispozițiile din prezența lege se aplică și în cauzele penale, atât în latura penală, cât și în latura civilă, după distincțiile arătate în prezenta secțiune.

(2) În latura penală a procesului, dispozițiile privind medierea se aplică numai în cauzele privind infracțiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

(3) Părțile și subiecții procesuali nu pot fi constrânsi să accepte procedura medierii.

¹⁵ În data de 27.11.2017 proiectul a fost trimis pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

În data de 26.03.2018 proiectul a fost adoptat tacit de către Senat și transmis, spre adoptare, Camerei Deputaților (Cameră decizională);

¹⁶ De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

autoritate publică, ce le-au fost delegate printr-un act al autorității statale competente și sunt supuse controlului acesteia, ceea ce justifică asimilarea lor cu funcționarii. Așa cum rezultă din cuprinsul părții speciale, atunci când anumite incriminări nu sunt compatibile cu statutul acestor persoane, ori nu s-a dorit aducerea lor sub incidența unui anumit text de incriminare, a fost prevăzută în mod expres neaplicarea textului cu privire la persoanele menționate.

În plus, noțiunea de „*funcționar public*” se află în strânsă corelație cu cea de „*interes public*”, ambele noțiuni urmărind satisfacerea trebuințelor de interes general, în baza prerogativelor constituționale, care fac să prevaleze interesul public față de cel privat, astfel că funcționarul public își desfășoară activitatea în scopul realizării interesului public și, ca atare, în exercitarea funcției, acesta are îndatorirea de a considera interesul public mai presus de interesul personal.

Legiuitorul a apreciat necesară definirea noțiunii de funcționar public asimilat și, deci, calificarea acestei categorii de persoane drept subiecți activi ai unor infracțiuni pentru că acești funcționari sunt persoane care exercită un serviciu de interes public, fiind investită de autoritățile publice sau supuse controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin *Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014*¹⁷, a stabilit că expertul tehnic judiciar și, respectiv, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, sunt funcționari publici, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

De asemenea, prin *Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014*¹⁸ și *Decizia nr. 8 din 15 martie 2017*¹⁹ Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că atât medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, cât și profesorul din învățământul preuniversitar de stat au calitatea de funcționari publici, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din *Codul penal*.

¹⁷ privind examinarea sesizarea formulată de către Curtea de Apel Craiova - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 1.373-95-2014 prin care, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a modalității de interpretare a dispozițiilor art. 175 alin. (1) și (2) din Codul penal privind funcționari publici;

¹⁸ privind prevederile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal și art. 289 alin. (1) din același cod, pe de o parte, și art. 2 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și art. 375 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

¹⁹ referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „dacă, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b), teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.”

Prin promovarea unei astfel de modificări sunt exceptate de la răspunderea penală o serie de categorii profesionale care își desfășoară activitatea în mediul privat ori în cadrul unor profesii liberale (notari, executori judecătoreschi, funcționari bancari, lichidatori, experți judiciari), prin crearea, în mod nejustificat, a unui tratament penal preferențial, în condițiile în care aceste categorii profesionale sunt execuțanți ai unor servicii de interes general și beneficiari sau gestionari ai unor fonduri publice (spre exemplu, sumele avansate din bugetul statului sau fondurile europene), politica penală în domeniul fiind în sensul înăspririi regimului juridic sancționator al faptelor săvârșite de acești funcționari.

Invocăm, în context, și prevederile Directivei 1371/2017 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, prevederi încălcate prin modificările avansate în proiect.

Astfel, potrivit considerentelor de la pct. 10 „În ceea ce privește infracțiunile de corupție pasivă și de returnare de fonduri, este necesar să se introducă o definiție a funcționarilor publici în care să fie cuprinși toți funcționarii relevanți, indiferent dacă dețin o funcție oficială în Uniune, în statele membre sau în țările terțe”.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. (4) lit. b), prin funcționar național se înțelege „orice altă persoană căreia i s-a încredințat și exercitat o funcție de serviciu public care implică gestionarea intereselor financiare ale Uniunii în state membre sau în țări terțe sau luarea de decizii referitoare la acestea”.

În concluzie, apreciem că nu se impune abrogarea art. 175 alin. (2) Cod penal.

23. Referitor la pct. 23 din inițiativa legislativă (art. 177 - Membri de familie):

Art. 177 alin. (1) lit. c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care au conviețuit sau conviețuiesc”.

Decizia Curții Constituționale nr. 264/2017²⁰, la care face trimitere Expunerea de motive are în vedere art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportarea acestuia la alte

²⁰ referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "în cazul în care conviețuiesc" din cuprinsul dispozițiilor art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

prevederi ale Legii nr. 217/2003, și anume prevederile privind emiterea ordinului de protecție:

„21. Având în vedere acestea, Curtea reține că cerința conviețuirii impusă de prevederile art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 persoanelor care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți sau dintre părinți și copii, pentru a se putea emite un ordin de protecție, este nerezonabilă, întrucât poate determina inadmisibilitatea cererii de emitere a ordinului de protecție, chiar dacă s-ar constata exercitarea unui act de violență, de natură să pună în pericol viața, integritatea fizică sau psihică sau libertatea victimei și chiar dacă aceasta ar demonstra în fața instanței că între părinți s-au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți sau dintre părinți și copii.

Astfel, această condiționare impusă de textul de lege criticat contravine însuși scopului pentru care a fost adoptată Legea nr. 25/2012, și anume crearea unui instrument juridic civil eficient pentru prevenirea și combaterea violenței în familie - ordinul de protecție, prin care instanța poate să dispună, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre măsurile - obligații sau interdicții prevăzute la art. 23 din lege, în scopul protejării vieții, integrității fizice sau psihice ori libertății victimei.

22. Astfel, în cazul persoanelor care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți sau dintre părinți și copii, condiția conviețuirii, prevăzută de textul de lege criticat, aduce atingere dreptului la viață și dreptului la integritate fizică și psihică a persoanei a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, persoană care nu poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție. Având în vedere acestea, Curtea constată că sintagma „în cazul în care conviețuiesc” din cuprinsul prevederilor art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 contravine dispozițiilor art. 22 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică a persoanei. (..)

28. În concluzie, sintagma „în cazul în care conviețuiesc” din cuprinsul prevederilor art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și ale art. 26 referitoare la viața intimă și privată.”

Or, reamintind faptul că termenii definiți în Codul Penal au un sens autonom și nu pot fi, în nici un caz asimilați unor termeni similari cuprinși în legi speciale, apreciem că nu poate fi susținută o identitate de rațiune între declararea de către Curtea Constituțională ca neconstituțională a sintagmei „în cazul în care conviețuiesc” din cuprinsul art. 5 lit. c) al

Legii nr. 217/2003 și propunerea de introducerea a sintagmei "sau au conviețuit" în cuprinsul art. 177 lit. c) din Codul penal".

24. Referitor la pct. 24, precizăm că se introduce un nou articol, **art. 187¹** - „*Informații nedestinate publicității*”, cu următorul cuprins:

Art. 187¹ - Informații nedestinate publicității

„Prin informații nedestinate publicității se înțelege acea categorie de informații clasificate, potrivit legii, ca secrete de stat sau de serviciu și care sunt cuprinse într-un document având inscripționare în acest sens, dacă nu au fost declasificate în mod legal”.

Cu privire la propunerea de introducere a art. 187¹, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra căroră apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

25. Referitor la pct. 25 din inițiativa legislativă (**art. 269** - *Favorizarea făptuitorului*)

Art. 269 alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Favorizarea săvârșită de un membru de familie sau afín până la gradul II, nu se pedepsește”.

Cu privire la propunerea de modificare a **art. 269 alin. (3)**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra căroră apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

26. Referitor la pct. 26 din inițiativa legislativă (**art. 269** - *Favorizarea făptuitorului*)

După **art. 269** alin. (3) se introduce un nou alineat, **alin. (4)**, cu următorul cuprins:

„(4) Nu constituie infracțiunea prevăzută la alin. (1) următoarele:

a) emiterea, aprobarea sau adoptarea de acte normative;

b) pronunțarea sau dispunerea soluțiilor sau măsurilor de către organele judiciare în cauzele cu care acestea sunt investite;

c)mărturia depusă în cadrul unor proceduri judiciare ori modalitatea de efectuare a unor expertize în cauze judiciare”.

Cu privire la propunerea de completare a **art. 269**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra căroră apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

27. Referitor la pct. 27 din inițiativa (**art. 273 – Mărturia mincinoasă**)

La **art. 273**, după alin. (3) se introduce un nou alineat, **alin. (4)**, cu următorul cuprins:

„(4) Nu constituie infracțiune refuzul de a face declarații prin care

persoana se autoincriminează, refuzul de declara în sensul solicitat de organele judiciare, modificarea și retractarea declarației care a fost dată prin exercitarea unor presiuni de orice fel asupra martorului și nici simplă divergență de mărturii în cadrul unui proces, dacă nu există probe directe din care să rezulte caracterul mincinos și de rea-credință, al acestora.”

Cu privire la propunerea de completare a **art. 273**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

28. Referitor la **pct. 28** din inițiativa legislativă (**art. 277 - Compromiterea intereselor justiției**)

La **art. 277**, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, **alin. (3¹)** cu următorul cuprins:

„(3¹) Declarațiile publice făcute de autoritățile publice sau funcționari publici prin care, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare, o persoană este considerată vinovată se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani”.

Cu privire la propunerea de completare a **art. 277**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

29. Referitor la **pct. 29** din inițiativa legislativă (**art. 290 - Darea de mită**)

Art. 290 alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Mitigatorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii acesteia”.

Cu privire la propunerea de modificare a **art. 290 alin. (3)**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

30. Referitor la **pct. 30** din inițiativa legislativă (**art. 291 - Traficul de influență**)

Art. 291 alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se credă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta, promisiune urmată de intervenția la acel funcționar pentru a îl determina să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie

îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.”

În cuprinsul *Expunerii de motive* se susține necesitatea diferențierii acestei fapte de cea de înșelăciune, atunci când autorul faptei nu are o influență reală asupra funcționarului public, ci „*doar se laudă*” că poate interveni pe lângă respectivul funcționar și în acest fel induce în eroare terța persoană.

Față de această susținere a inițiatorilor, apreciem că există o diferență majoră între cele două infracțiuni în ceea ce privește momentul consumării acestora.

Astfel, traficul de influență intră în categoria infracțiunilor de consumare anticipată, deoarece simpla pretindere de bani sau foloase și acceptare de promisiuni sunt suficiente pentru a se consuma infracțiunea, consumarea instantaneă având drept consecință crearea unei stări de pericol în ceea ce privește buna desfășurare a activității unui organ de stat, instituții sau altei persoane juridice, în serviciul căreia se află funcționarul public sau persoana care este solicitată de făptuitor.

Spre comparație, în cazul înșelăciunii (prin care se urmărește protejarea altui set de valori sociale - de ordin patrimonial care implică buna-credință și încrederea reciprocă a subiecților acestor relații), consumarea infracțiunii are loc în momentul în care s-a produs urmarea imediată, adică s-a produs paguba efectivă în patrimoniul celui înșelat (public sau privat). Cu alte cuvinte, infracțiunea de înșelăciune se consumă la data producerii pagubei, nu la cea a inducerii în eroare a persoanei vătămate.

În concluzie, apreciem că nu se impune modificarea **art. 291 alin. (1)**.

31. Referitor la **pct. 31** din inițiativa legislativă (**art. 292 - Cumpărarea de influență**)

Art. 292 alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) *Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii acesteia*”.

Cu privire la propunerea de modificare a **art. 292 alin. (2)**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

32. Referitor la pct. 32 din inițiativa legislativă cu privire la abrogarea art. 298 din *Codul penal - Neglijența în serviciu*, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

33. Referitor la pct. 33 din inițiativa legislativă (art. 309 - *Faptele care au produs consecințe deosebit de grave*²¹)

Art. 309 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 309 - Dacă faptele prevăzute la art. 295, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307 au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o treime”.

Cu privire la propunerea de modificare a art. 309, precizăm nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

34. Referitor la pct. 34 din inițiativa legislativă (art. 335 - *Conducerea unui vehicul fără permis de conducere*)

Art. 335 alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tractor agricol sau forestier, ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani”.

Cu privire la modificarea propusă la pct. 34-37, inițiatorii invocă punerea de acord a reglementărilor din Codul penal cu Decizia CCR nr. 224/2017²² și 732/2017.

Prin Decizia nr. 224/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională. În argumentarea acestei soluții, Curtea a reținut că necorelarea dintre art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, determină un veritabil viciu de neconstituționalitate, care

²¹ În prezent: „Art. 309. Faptele care au produs consecințe deosebit de grave

Dacă faptele prevăzute în art. 295, art. 297, art. 298, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307 au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.”

²² referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice*.

rezultă din omisiunea reglementării, în cuprinsul art. 335 alin. (1) din *Codul penal*, a tractoarelor agricole sau forestiere ca obiect material al infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice fără permis de conducere.

Prin urmare, Curtea a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal încalcă art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român, art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 22 privind dreptul la viață, integritate fizică și psihică din Legea fundamentală.

Pentru punerea în acord a prevederilor art. 334 *Cod penal* și, pentru identitate de rațiune, a art. 335 *Cod penal* cu prevederile constituționale reținute în *Decizia nr. 224/2017*, Guvernul României a adoptat în cursul anului 2017 unele texte, cuprinse în *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative*, aflat în prezent în dezbatere parlamentară²³.

Textele propuse de Guvern au următorul cuprins:

Alin. (1), (2) și (4) ale art. 334 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai ori a unui tractor agricol sau forestier neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.*

(2) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai ori a unui tractor agricol sau forestier cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.*

(4) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tractor agricol sau forestier sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă”.*

Alin.(1) și (2) ale art. 335 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tramvai ori a unui tractor agricol sau forestier de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.”*

(2) *Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o*

²³ În data de 27.11.2017 proiectul a fost trimis pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

În data de 26.03.2018 proiectul a fost adoptat tacit de către Senat și transmis, spre adoptare, Camerei Deputaților (cameră decizională).

persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei sau subcategoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule, tramvaie ori tractoare agricole sau forestiere în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

35. Referitor la pct. 35 din inițiativa legislativă (art. 336 - Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe)

Art. 336 alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă”.

Prin Decizia nr. 732/2014²⁴, Curtea Constituțională a decis faptul că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională.

Pentru punerea în acord a prevederilor art. 336 Cod penal cu prevederile constituționale reținute în Decizia nr. 732/2014, Guvernul României a adoptat în cursul anului 2017 unele texte, cuprinse în *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a altor acte normative*, aflat în prezent în dezbatere parlamentară²⁵.

Astfel, se propune modificarea alin. (1) al art. 336 Codul penal, norma de incriminare propusă fiind redactată cu observarea cadrului legal anterior, respectiv alin. (1) al art. 87 al *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002* (precizăm faptul că art. 87 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002* a fost abrogat prin art. 121 pct. 1 și art. 247 din *Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, începând cu data de 1 februarie 2014, dată la care a intrat în vigoare *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal*).

De asemenea, se introduce un **art. 336¹**, cu un conținut asemănător art. 90 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002* - articol care a fost și el abrogat la intrarea în vigoare a *Legii nr. 286/2009*. Art. 336¹ incriminează fapta conducătorului unui vehicul de a consuma alcool sau alte substanțe psihoactive, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a

²⁴ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal;

²⁵ În data de 27.11.2017 proiectul a fost trimis pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției.

În data de 26.03.2018 proiectul a fost adoptat tacit de către Senat și transmis spre adoptare. Camerei Deputaților (cameră decizională).

sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice.

Textele propuse de Guvern au următorul cuprins:

Alin. (1) al art. 336 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.”

După art. 336 se introduce un nou articol, **art. 336¹**, cu următorul cuprins:

Art. 336¹. *Consumul de alcool sau de alte substanțe ulterior producerii unui accident de circulație*

„(1) Fapta conducătorului unui vehicul de a consuma alcool sau alte substanțe psihoactive, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute în alin. (1) efectuează transport public de persoane, transport de substanțe sau produse periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Nu constituie infracțiune consumul de substanțe psihoactive, după producerea accidentului de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane și până la recoltarea probelor biologice, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care acestea sunt impuse de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto”.

36. Referitor la pct. 36 din inițiativa legislativă (**art. 337 - Refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice**):

Art. 337 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezentei unor substanțe psihoactive se pedepsește cu închisoarea de

la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care a condus un vehicul în condițiile alin. (1) ce consumă băuturi alcoolice ori substanțe psihoactive sau își administrează substanțe psihoactive după evenimentul de trafic rutier până la prelevarea mostrelor biologice.”

Cu privire la propunerea de modificare a art. 337, facem precizarea că aceasta conține o suprapunere, prin alin. (2) cu reglementarea conținută de proiect la art. 338¹, astfel încât, nu se justifică modificarea art. 337 din Codul penal.

37. Referitor la pct. 37 din inițiativa legislativă (art. 338¹ - nou)

După art. 338 se introduce un nou articol, art. 338¹ cu următorul cuprins:

„(1) Fapta conducătorului de vehicul sau a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, ori a examinatorului autorității competente, aflate în timpul desfășurării probelor practice pentru obținerea permisului de conducere, de a consuma alcool, produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora, după producere unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice ori până la testarea cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic sau până la stabilirea cu un mijloc tehnic certificat a prezenței acestora în aerul expirat, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Nu constituie infracțiune consumul de medicamente cu efecte similare produselor sau substanțelor stupefiante, după producerea accidentului de circulație și până la sosirea poliției la fața locului, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care acestea sunt impuse de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto”.

Cu privire la propunerea de introducere a art. 338¹, facem trimitere la cele reținute mai sus, la pct. II. 36., inclusiv prin introducerea unui articol 336¹, astfel încât nu se justifică introducerea unui nou articol după art. 338 Cod penal.

38. Referitor la pct. 38 din inițiativa legislativă (art. 367 - Constituirea unui grup infracțional organizat)

Art. 367 alin. (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) Prin grup infracțional organizat se înțelege grupul structurat, format din 3 sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă și acționează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor

infracțiuni grave, pentru a obține direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material; Nu constituie grup infracțional organizat grupul format ocazional în scopul comiterii imediate a uneia sau mai multor infracțiuni și care nu are continuitate sau o structură determinată ori roluri prestabilite pentru membrii săi în cadrul grupului. Prin infracțiune gravă se înțelege oricare dintre infracțiunile prevăzute de art. 223 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, inclusiv acelea pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

Cu privire la propunerea de modificare a **art. 367**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

39. Referitor la **pct. 39** din inițiativa legislativă (**art. 384 - Prelevarea ilegală de ţesuturi sau organe**)

Art. 384 se completează cu un nou alineat, **alin. (2)** cu următorul cuprins:

„(l)Prelevarea de ţesuturi sau organe de la un cadavru, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. (1) se compromite o autopsie medico-legală, solicitată în condițiile legii, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani”.

Cu privire la propunerea de completare a **art. 384**, precizăm că nu avem observații, elementele propuse a fi reglementate reprezentând aspecte asupra cărora apreciem că Parlamentul trebuie să se pronunțe.

40. Referitor la **art. II** din inițiativa legislativă (*republicarea*)

„Art. II - Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

În legătură cu procedurile de republicare a Legii nr. 286/2009 privind *Codul penal*, apreciem că nu este necesar ca forma republicată să conțină și renumerotarea articolelor din noul Cod Penal.

Formulăm această solicitare pentru următoarele considerente:

a). În mod tradițional Codurile în materie penală nu au fost renumerotate în urma republicării, în condițiile în care o astfel de operațiune ar îngreuna activitatea de aplicare a legii și ar crește riscul unor erori materiale, în situațiile în care efectele săvârșirii unei infracțiuni și, subsecvent, cele ale executării unei pedepse se prelungesc pe parcursul

mai multor ani, ceea ce ar determina găsirea articolelor corespondente în urma renumerotării;

b). observând faptul că în sute de alte acte normative există foarte multe trimiteri la noul Cod penal, trimiteri care ar trebui să fie considerate a fi făcute la noile articole urmare renumerotării, ceea ce este de natură a crea dificultăți în previzibilitatea și interpretarea normei de drept penal substanțial.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului